FORTIFIKATIONSVERKET

Datum
2026-10-15

Beteckning
3626/2026

Informationsklass
Informationsklass 1 (Grund)

Sid nr
1(2)

Mottagare
Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Vår handläggare
Johan Frank, 010-44 44 992

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Er handläggare

Sändlista: se sista sidan

Ert föregående datum
2026-06-23

Er beteckning
LI2026/01167

Remissvar avseende Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

(1 bilaga)

Fortifikationsverket tillstyrker i huvudsak Boverkets förslag till författningsändringar, men föreslår vissa ändringar med anledning av nedanstående synpunkter.

Fortifikationsverket noterar att Boverkets förslag utgör en centrering kring bygglovsprocessen för avgränsning av de föreslagna reglernas tillämpningsområde. Detta upprätthåller visserligen en systematik i regelverket som kan leda till samhällsekonomiska vinster genom att primärt underlätta för landets byggherrar. Fortifikationsverket saknar dock en återspegling av de skyddsvärda intressen som både Fortifikationsverket och Försvarsmakten tidigare har pekat på i fråga om risker med detaljerad inrapportering av berörd information.

Specifikt avses Boverkets förslag att upphäva lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader, till synes utan hänsyn till de avvägningar som föregick lagen där Fortifikationsverket tillsammans med Försvarsmakten i proposition 2020/21:144 s. 36 påpekade följande.

”Fortifikationsverket och Försvarsmakten uppmärksammar att klimatdeklarationen kan riskera att röja uppgifter om konstruktion och användningsområde för byggnader som är avsedda för totalförsvaret men som inte är av hemlig natur, t.ex. vaktbyggnader och förstärkta byggnader. Myndigheterna föreslår att ett bredare undantag för byggnader för försvarsändamål införs. Regeringen bedömer att det är lämpligt att även byggnader för totalförsvarsändamål som inte är av hemlig natur undantas från kravet på klimatdeklaration. Därför föreslås ett utvidgat undantag för byggnader som är avsedda för totalförsvaret.”

Fortifikationsverket anser det också anmärkningsvärt att dessa risker, eller påverkan på Sveriges säkerhet i övrigt, inte alls omnämns i rapportens konsekvensanalys. Särskilt som förslagen ser ut att öka mängden detaljerad information som skulle redovisas samtidigt som omfördelningen av tillsynsansvaret till kommunerna ökar mängden platser och personer den ska skickas till. Något som jämfört med nuläget kan utgöra en ökad säkerhetsrisk i sig självt.

Fortifikationsverket
S-631 89 ESKILSTUNA

Tel växel
010-44 44 000

E-post
fortv@fortifikationsverket.se

Hemsida
fortifikationsverket.se

Organisationsnummer
202100-4607

I syfte att slå vakt om ovan citerade intressen och samtidigt bibehålla systematiken i författningsförslagen föreslår Fortifikationsverket att samma undantag från egenskapskrav som i 3 kap. 14 § andra stycket Plan- och byggförordningen (2011:338) skrivs in i förslaget för 3 kap. 20 d §, utöver den generella regeln om att undanta icke bygglovspliktiga byggnader. Detta kan innebära en viss utökning jämfört med Boverkets förslag, men det är Fortifikationsverkets bedömning att detta balanseras genom begränsningen till egenskapskraven i bygglovsprocessen, vars tillämpningsområde i övrigt förblir intakt.

För att samordna regelverken bör ett likalydande undantag också ersätta det befintliga undantaget i förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, 2 § p. 7. Den nuvarande formuleringen är knuten till begreppet ”hemlig natur” som tidigare återspeglade 9 kap. 15 § PBL. Begreppet ströks ur PBL i dess senaste revision och lydelsen har därmed förlorat mycket av sitt tidigare sammanhang. I dagsläget finns därför anledning att återetablera relationen mellan dessa regelverk. En omformulering enligt Fortifikationsverkets förslag minskar riskerna för tolkningsskillnader mellan de olika författningarna och värnar bättre de säkerhetsintressen som Boverket förbisett i sitt första förslag.

Beslut

Yttrandet har beslutats av generaldirektör Maria Bredberg Pettersson. Verksamhetssamordnare Johan Frank har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har tillförordnade chefen för ledningsstaben Mikael Widelund, chefsjurist Caroline Reuterskiöld Wall, verksjurist Mattias Brattgård, specialisten Mats-Åke Lindholm, gruppchef Julia Axman och verksamhetsutvecklare Erik Sörbring deltagit.

Elektronisk signatur

Handlingen är fastställd i Fortifikationsverkets elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem av:

Maria Bredberg Pettersson, Generaldirektör, 2026-10-15

Sändlista
FA
JUR
Proj
UtVs

Boverkets förslag:

Plan- och byggförordning (2011:338)

3 kap. 20 d §
Följande typer av byggnader är undan-tagna från skyldigheten att beräkna och redovisa byggnadens avgivning av växthusgaser till atmosfären samt att inte överstiga gränsvärdet:

1. Byggnader som huvudsakligen används för andakt eller religiös verksam-het.
2. Byggnader för industri- eller verkstadsändamål.
3. Bostadshus som används eller är avsedda för användning
    a) mindre än fyra månader per år, eller
    b) under en begränsad del av året, om energianvändningen beräknas vara mindre än 25 procent av en helårsanvändning
4. Tillfälliga byggnader som är avsedda att användas högst två år.
5. Ekonomibyggnader med ett lågt energibehov som är avsedda för jordbruk, skogsbruk, vattenbruk, fiske eller rennäring.
6. Byggnader med en total användbar golvarea som är mindre än 50 kvadratmeter.
7. Byggnader som inte kräver bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Fortifikationsverkets förslag:

Plan- och byggförordning (2011:338)

3 kap. 20 d §
Följande typer av byggnader är undan-tagna från skyldigheten att beräkna och redovisa byggnadens avgivning av växthusgaser till atmosfären samt att inte överstiga gränsvärdet:

1. Byggnader som huvudsakligen används för andakt eller religiös verksam-het.
2. Byggnader för industri- eller verkstadsändamål.
3. Bostadshus som används eller är avsedda för användning
    a) mindre än fyra månader per år, eller
    b) under en begränsad del av året, om energianvändningen beräknas vara mindre än 25 procent av en helårsanvändning
4. Tillfälliga byggnader som är avsedda att användas högst två år.
5. Ekonomibyggnader med ett lågt energibehov som är avsedda för jordbruk, skogsbruk, vattenbruk, fiske eller rennäring.
6. Byggnader med en total användbar golvarea som är mindre än 50 kvadratmeter.
7. *Byggnader avsedda för totalförsvaret eller som annars är av betydelse för Sveriges säkerhet och för vilka det finns särskilda skäl för undantag från kraven.*
8. Byggnader som inte kräver bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Nuvarande lydelse:

Förordning (2006:1592) om energideklaration för byggnader

2 §

Följande typer av byggnader är undantagna från skyldigheten att energideklareras och från de skyldigheter som anges i 13 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.

1. Byggnader som huvudsakligen används för andakt eller religiös verksamhet.
2. Industrianläggningar och verkstäder.
3. Bostadshus som används eller är avsedda för användning
    a) mindre än fyra månader per år, eller
    b) under en begränsad del av året, om energianvändningen beräknas vara mindre än 25 procent av en helårsanvändning.
4. Tillfälliga byggnader som är avsedda att användas högst två år.
5. Ekonomibyggnader med ett lågt energibehov som är avsedda för jordbruk, skogsbruk och därmed jämförlig näring.
6. Fristående byggnader med en total användbar golvarea som är mindre än 50 kvadratmeter.
7. Byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som på grund av byggnadens utformning eller den verksamhet som bedrivs där är av hemlig natur.

Fortifikationsverkets förslag:

Förordning (2006:1592) om energideklaration för byggnader

2 §

Följande typer av byggnader är undantagna från skyldigheten att energideklareras och från de skyldigheter som anges i 13 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.

1. Byggnader som huvudsakligen används för andakt eller religiös verksamhet.
2. Industrianläggningar och verkstäder.
3. Bostadshus som används eller är avsedda för användning
    a) mindre än fyra månader per år, eller
    b) under en begränsad del av året, om energianvändningen beräknas vara mindre än 25 procent av en helårsanvändning.
4. Tillfälliga byggnader som är avsedda att användas högst två år.
5. Ekonomibyggnader med ett lågt energibehov som är avsedda för jordbruk, skogsbruk och därmed jämförlig näring.
6. Fristående byggnader med en total användbar golvarea som är mindre än 50 kvadratmeter.
7. *Byggnader avsedda för totalförsvaret eller som annars är av betydelse för Sveriges säkerhet och för vilka det finns särskilda skäl för undantag från kraven.*